

Sygn. akt IV U 805/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2015r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	st. sekr. sądowy Marzena Mazurek

po rozpoznaniu w dniu 22 maja 2015 r. w Siedlcach na rozprawie

odwołania W. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 11 czerwca 2014 r. Nr (...)

w sprawie W. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

I. zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że ubezpieczonemu W. P. przysługuje prawo do emerytury od dnia 19 maja 2014 r.,

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na rzecz W. P. kwotę 60 (sześćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV U 805/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11.06.2014 r. znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił W. P. przyznania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż ubezpieczony udowodnił na dzień 1.01.1999 r. jedynie 14 lat i 9 dni stażu pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy wskazał, iż nie zaliczył ubezpieczonemu do okresu pracy w warunkach szczególnych czasu odbywania zasadniczej służby wojskowej w latach 1975-1976 powołując się na stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale z dnia 16.10.2013 r.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył W. P., który wniósł o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury. Ubezpieczony zarzucił organowi rentowemu m. in. naruszenie przepisu art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS,

§ 3 i § 4 rozporządzenia z 7.02.1983 r. oraz poczynienie błędnych ustaleń faktycznych polegających na niezaliczeniu do okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych czasu odbywania przez ubezpieczonego służby wojskowej, kiedy to wykonywał pracę kierowcy ciągnika. Jak wskazał ubezpieczony, ZUS z niewiadomych powodów nie zaliczył do okresu pracy w warunkach szczególnych czasu pełnienia przez niego służby wojskowej, tj. od 28.10.1974 r. do 6.10.1976 r., zaliczając jedynie okres od 28.10.1974 r. do 31.12.1974 r. Ubezpieczony podniósł ponadto, iż przed poborem do wojska posiadał prawo jazdy kategorii T, tj. uprawniające do kierowania ciągnikami (odwołanie k.2-4).

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego stwierdził, że jest ono niezasadne, dlatego też powinno ulec oddaleniu. Potwierdzenia swojego stanowiska pełnomocnik ZUS upatrywał w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 16.10.2013 r. II UK 349/12, zgodnie z którą zaliczenie zasadniczej służby wojskowej do pracy w szczególnych warunkach może dotyczyć jedynie okresu służby przed 1.01.1975r. Jednocześnie, pełnomocnik ZUS podtrzymał stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie k.19-20).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Ubezpieczony W. P., urodzony w dniu (...), w dniu 8.05.2014 r. złożył do (...) Oddział w S. wniosek o przyznanie emerytury. Ubezpieczony nie jest członkiem OFE (wniosek k. 1-4 a. e.).

Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 1.01.1999 r. ubezpieczony udowodnił staż ubezpieczeniowy w wymiarze 25 lat, 3 miesięcy i 27 dni, z czego cały wskazany okres stanowi okresy składkowe. Organ rentowy uznał ubezpieczonemu staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 14 lat i 9 dni.

Do pracy w warunkach szczególnych organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu okresu pełnienia zasadniczej służby wojskowej, odbywanej w latach 1975-1976.

Z uwagi na brak wymaganego ustawą stażu pracy w warunkach szczególnych, organ rentowy decyzją z 11.06.2014 r. odmówił ubezpieczonemu przyznania emerytury (decyzja z 11.06.2014 r. k. 53 a. e.).

W. P. był zatrudniony w okresie od 17.09.1973 r. do 30.06.1989 r. w Spółdzielni Kółek Rolniczych w S., gdzie pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy ciągnika. We wskazanym okresie wykonywał pracę w warunkach szczególnych (świadectwo pracy, świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach k. 14-15 a. e.) W czasie zatrudnienia w wyżej wymienionym zakładzie pracy, ubezpieczony odbywał zasadniczą służbę wojskową w czasie od 28.10.1974 r. do 6.10.1976 r. (książeczka wojskowa k. 11 i k. 15).

Ubezpieczony odbywał w wymieniony wyżej okresie służbę wojskową w jednostce wojskowej w B.. Przez dwa pierwsze miesiące odbywał tzw. unitarkę, która stanowiła okres przygotowujący do pełnienia służby wojskowej. Po złożeniu przysięgi wojskowej, W. P. został wyznaczony do pełnienia funkcji kierowcy ciągnika. Do jego zadań należało przewożenie posiłków z bazy wojskowej w B. do lotniska w J.. Wskazana trasa wynosiła ok 5 km. Ubezpieczony wykonywał cztery kursy dziennie, przez siedem dni w tygodniu. W. P. wstawał przed pobudką, tj. przed godziną szóstą, a następnie załadowywał posiłek i przewoził do J.. Ostatni posiłek odbywał się o godzinie szóstej wieczorem. Bezpośrednio po odbyciu służby wojskowej – następnego dnia ubezpieczony wrócił do pracy w Spółdzielni Kółek Rolniczych w S. również na stanowisko kierowcy ciągnika (zeznania ubezpieczonego k. 30, 36v, świadków: A. G. i B. D. k. 29v-30, książeczka wojskowa k. 7 fotografie k. 18, 28, akta osobowe).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie W. P. okazało się uzasadnione.

Stosownie do treści art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art. 32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, tj. w dniu 1.01.1999 r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli

okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl przywołanego wyżej art.32 ust.1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w wyżej wymienionym wieku, jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia - co najmniej 25 lat mężczyzna, w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. W myśl § 2 ust. 1 wskazanego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Kluczowym dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy było stwierdzenie, czy ubezpieczony legitymuje się okresem 15 lat pracy w warunkach szczególnych, a zwłaszcza, czy można uznać za okres pracy w warunkach szczególnych czas od 1.01.1975 r. do 6.10.1976 r. Bezsprzeczne było bowiem to, że W. P. ukończył wymagany wiek 60-ciu lat. Poza sporem pozostawało również, że ubezpieczony spełnił przesłankę „ogólnego” stażu pracy i nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Analiza materiału dowodowego zebranego w niniejszej sprawie, doprowadziła Sąd do następujących wniosków.

Zarówno przed okresem odbywania służby wojskowej, tj. w od 17.09.1973 r. do 27.10.1974 r. jak i bezpośrednio po nim, tj. od 7.10.1976 r. do 30.06.1989 r., ubezpieczony pracował stale oraz w pełnym wymiarze czasu pracy jako kierownik ciągnika w Spółdzielni Kółek Rolniczych w S.. Powyższa okoliczność nie była kwestionowana przez organ rentowy, a ponadto wynika z zeznań ubezpieczonego i załączonych przez Sąd dokumentów znajdujących się w aktach osobowych ubezpieczonego za wskazany okres zatrudnienia.

Z książki wojskowej ubezpieczonego, jak również z jego zeznań oraz zeznań złożonych przez świadków A. G. i B. D. wynika, iż W. P. odbywał służbę wojskową w jednostce w B. od 27.10.1974 r. do 6.10.1976 r.

Organ rentowy, kwestionując posiadanie przez ubezpieczonego 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, powołał się na uchwałę Sądu Najwyższego, podjętą w składzie 7 sędziów, z dnia 16.10.2013 r. III UZP 6/13 W ocenie Sądu treść powyższej uchwały i jej uzasadnienie nie wskazuje na to, iż do stażu pracy w warunkach szczególnych przy zachowaniu wymogów z art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej nie może być zaliczony okres służby wojskowej po 01.01.1975 r. Podstawę do zaliczenia ubezpieczonemu jako pracy w warunkach szczególnych całego okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej również od 01.01.1975 r. do 06.10.1976r. stanowi art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 21.11.1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej oraz § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22.11.1968 r. w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin. Sąd Najwyższy wprost w uzasadnieniu wskazanej uchwały stwierdził, powołując się na swoje inne orzeczenie zapadłe pod sygn. akt I UK 126/09, iż z dniem 1.01.1975 r. jedynie nieznacznie przepis art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 21.11.1967 r. został zmieniony i zgodnie z jego nowym brzmieniem, czas odbywania zasadniczej lub okresowej służby wojskowej wliczał się pracownikowi do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, jeżeli po odbyciu tej służby podjął on zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby. Sąd Najwyższy w dalszej części uzasadnienia uchwały III UZP 6/13 stwierdził, iż przepisy wskazanych wyżej aktów prawnych stwarzały fikcję prawną, z której wynika, że pracownik zatrudniony w szczególnych warunkach, który po zakończeniu czynnej służby wojskowej powraca do tego zatrudnienia w przepisany termin, zachowuje status pracownika zatrudnionego w szczególnych warunkach w rozumieniu § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w okresie pełnienia tej służby. Pogląd ten został utrwalony w orzecznictwie, co potwierdził Sąd Apelacyjny w Lublinie w uzasadnieniu do wyroku z dnia 1 sierpnia 2012 r. III AUa 612/12. Wobec powyższego, w obliczu powrotu ubezpieczonego do pracy w następnym dniu po zakończeniu

odbywania służby wojskowej, czyli w dniu 7.10.1976 r. należy zaliczyć W. P. cały okres służby wojskowej jako pracę w warunkach szczególnych.

Wobec powyższego, zdaniem Sądu nie ma racjonalnych przeszkód, by nie uznać, że W. P. legitymuje się ponad 15 - letnim okresem pracy w warunkach szczególnych (po zaliczeniu całego okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej razem z okresem uznanym przez ZUS w wymiarze 15 lat, 9 miesięcy i 15 dni), a tym samym spełnia wszystkie niezbędne warunki do uzyskania prawa do emerytury, począwszy od dnia 19.05.2014 r., czyli od ukończenia przez niego 60-ego roku życia.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 98 § 1 kpc, mając na uwadze treść § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.